

Womhaj Bóh!

Mašica Serbska
Budyšinje

Ciklo 1.
7. jan.

Četnik 10.
1900.

Serbske njedzelske łopjenka.

Wudawaju so kóždy sobotu w Esmolerjez knihciziscežerńi w Budyšinje a so tam dostacž so šchtwórtlětnu pschedplatu 40 np.

1. njedzela po tšioch kralach.

Ps. 31, 16.

Mój čas steji w twojej ruzy.

Mało krocjelow smy hagle do noweho lěta činili; se wschēm wješelom a bolosczu, i nadžiju a starosczu wone hiščeze czēmne psched nami leži. Duž budžmy hotowi a stykamy sebi ruzy a prajmy: Mój čas steji w twojej ruzy. To je rjane słowo na nowe lěto, jednore a srošymliwe so kóždeho, powucžaze so wulkeho a maleho. To słowo je nam kšeseczijanam, kotšiz mamy žiweho Boha, kotryž je wschitke wlošy na naschej hłowje pschelicžik, bjes kotrehož wole žadny wróbl i tšehi njepadnje, wuczinjena wěz. Njezapomny pať, so tajke pšnacze njeje wot człowjekow a niz psches człowjekow, ale psches šjewjenje žiweho Boha do šwěta pschischlo. Bohano hacž do dženšnišeho dnja niczo wo tym njewjedža, so jich čas w Božej ruzy steji; pať sebi woni myšla, so steji w jich šamšnych rukach, a so móža po šwojim spodobanju i nim czinicž a skutowacž, kaž so jim šesdanje — pať sebi myšla, so jich čas w rukomaj druhich mozow steji, njech so to šurowi knježa, móžni njepscheczeljso abo sli duchojso. Skóncžnje je jich wjele, kotšiz sebi myšla, so je jich čas w rukomaj pschipada, šleje hodžiny, nješbožowneho wotšuda. W Israelu šamym, hdžez bēšche so Bóh šam šwojemu ludej šjewik, wjedžachu: Mój čas steji w Božej ruzy. W tym so jasne pšnacze šjewi: Bóh je mi kónž wotšknul a tón tež wostanje. A kaž wo człowjekach, tak wjedžachu wo šemi, so w tym wot

teho šnješa postajenym čas w šwój kónž smēje. To pšnacze bēšche mužam stareho šluba wulka hnada. Hdž bēšche David w 139. psalmje prajik: Twojej woczi stej widžikel tón njedokonyany plód mojeho czēla, a bēchu wschitke dny do twojich knihow šapišane, kotrež bycz dyrbjachu a tych šamych hiščeze žadny tudy njebēšche — šawola wón i džaknym wješelom: Šak drohe so pschede mnu, Božo, twoje myšle! Šak wjele dróžšche dyrbjake nam kšeseczijanam tajke myšle Bože bycz, dokelž je nam Bóh w šchryštusku prawje jasne šjewik, tak wyšoto smy pola njeho wazeni, tak wón naš šwěru hlada a naš se wschēm, šchtož smy a mamy, niz jenož w šwojimaj rukomaj, ale tež na šwojej wutrobje nošy. My móhli sebi myšlicž: Njeje naša šemja we wulkej štwórbje a na šemi mješ tyšaz milionami jenotliwy człowjek kaž prošek, kaž krjepka w mcrju? A tola: Tež naš čas w Božej ruzy steji. Njeje nam Bóh šjawnje šjewik, tak wēšče wón čas wotmēri a wschitko w prawym čas wuwjedže? A kaž bēšche tón šbožnik pschi kóždej krocželi šwojeho žiwjenja wot teho pschewēdcženy: Mój čas w Božej ruzy steji. „Moja hodžina hiščeze pschischla njeje — hlaj, hodžina pschindže“.

Tež my wēmy: Naš čas w Božej ruzy steji. Me so my to wēmy, hiščeze njewuczini, wjele bóle wot teho wotwišuje, hacž to słowo šwoju móž nad nami wopokaze. Šubi bratšja a šotry, wopomncž: Wērcze mi, so niz jenož džen a hodžina wascheho kónža je zyle wēšče wot Boha postajena, ale tež, so kóždy wotšknul wascheho žiwjenja w jeho šylnej ruzy, kóžda krocžel pod jeho hnadnym

wodzenjom steji? Wericze wescze, so w Bozim wodzenju žaneho pschipada njeje, — so blysk, kotryž i mróczałkow kapnje, wichor, kotryž wuje, tyřazy po řdaczu male pschiczi, kotrež maja tola tajke wulke sczěhwki ja jenotliweho a ja žyłe ludy, — wericze mi woprawdze, so to wschitko, we wschedomóznei ruzy žiweho Boha steji? A, luby řobuřchesczi, wericz ty woprawdze, so twój czař tež niz w rukomaj druhich cźlowjekow a druhich mozow leži? Spytowanje k temu je blysko. Kelko dźelaczerjow a řluzobnych je w rukomaj njeřwědomliwych řnježich, kelko řonow a dźeczi w rukomaj řurownych mužow a nanow! To je řpytowanje blysko řo prařhec: řdže je nětko našch Bóh? Ale pscheczi taj řebi 31. psalm, kotryž je runje ř tajkeho řpytowanja rodženy. Tež psalmista je wot njeřcheczelow wobdaty, kotřiž jemu řa czeřcu a řiwjenjom řteja, pschitym wschěm praji wón: „Řa řo řraduju a řwjeřelu řo na twojej řmilnořci, řo ty na moje řubjenřstwo pohladaj. Řa mam nadřiju k řebi a řjeknu: Ty řy mój Bóh!“ řodžina dónđe, w kotrež wschitzy, kotřiž na teho řnjeja czařaju, nashonja, řo je tón řnjeř řwěrnny, řo řadny pschipad, řana cźlowřka řylnosć nad nami mozy nima, ale řo našch czař w Božej ruzy řteji, řo ani něcziřche ani pschichodne naš wotdźelicž njemóže wot lubořcze Božej. Wericz ty to woprawdze? Potom řsdaj řo tež wschitkich řtyřniwych řtarosćow, wschije pohansřke řojořcze; doměř řo temu, kotryž modlitwy wuřlyřchi, kotryž kóđu kroczel ře řwojim wóćřkom wodži a naš řanu řodžinku našcheho řiwjenja ře řwojeje řwěrneje ruki njepuřczi.

Teho dla pak je tež nusne, řo řa řwój czař řam ře řwojej wolu do jeho ruki položu, řo řa pschestanu řam na řebi rořřasowacž, řo řo teho wostaju, řam řwój řwobodny řnjeř byčž, řo řa řwoju wolu a wutrobu a ř tym řwoju ruku a nohu, řwoje wóćřko a wucho, wschitko řchtož mam a řym, jemu řamemu pschewostaju. Bóh je cźlowřka řwobodneho řtworit, teho dla móže wón hinař hacž Bóh řhze. řo bych jemu wschitko řchtož řym a mam, pschewostajicž mohł, dyrbju řa najřjedny řwoju njemóž řjes Boha, řwoju řhudobu a řrěch, řwoje řyłe řubjenřstwo řjes Boha, řubjenosć řwojich řamowuřwolennyh pucřow póřnacž, řak řo wokoło blydžu, řo řaneho woprawdze řbožowneho dnja nimam. Potom dyrbju tej ruzy řesnacž, do kotrejuž dyrbju řwój czař položicž. A řo mohł řebi řej řyłe blysko wobhladacž, je řej Bóh w řhryřřtu řesu řu řam na řemju dele wuřchestrěł. Wón je řa ruka, do kotrejež móžeř řo řrosřchnje podacž. Tón, kotryž řo w Bethlehemje řa řebje cźlowřka řczi, kotryž 33 lět na řemi řhodžeřche a je dobrotu cziřil, řo řlepi widžachu, řhromi řhodžachu, řluchi řlyřchachu, řo řuchu wuřadni wucziřczeni, kotryž morwyn řbudži a řhudym ewangelijon předowajřche, kotryž na řchřižu řa řebje wumřje a dženřa řiřcze ř wuřchestrjennymaj rukomaj wschitkim pschiwola: řójcze řam wschitzy, řiž wy řpřozni a wobczeřeni řeže! — Wón je řa ruka Boža, do kotrejež dyrbiř řo položicž. řemu řo pschepodaj pólne a řrosřchnje; njedaj řenož Bohu ř jeho rukomaj řwoje řiwjenje řapřchimnyčž, řež ty dyrbiř twój czař, řwoje řiwjenje, řwoju wutrobu a řwoju wolu do Božej rukow položicž, tón pucž řicž, kotryž wón řebje řjedže, řwěrnny byčž w řwojim powořanju, řunjež je niřke pschew cźlowřkimaj woczomaj — řež we wschěm řorju řo do řwěrneju rukow řesuřwowej položicž a přořhč: řwoja wola řo řtaň! řamjen.

M e r .

řwjeřelny, řbožny řodownny czař řeřche blysko, ale řiczař maczeřka njeběřche wjeřela. řona řo dopomni na řandžene czařy. řona řo dopomni na řodžinu wumřecza, řdnyž řeřchtej řejnej dwe dźeczi wot njeje woteřchlej, a řa řamnu řodžinu, řdžež řeřche řwojemu mužej woczi řamřnyčž mohł. řdnyž řodownny řwjedžen řchindže, řteja nam řodžiny wulkeje lubořcze a řrudoby pschewoczomaj a pschindže řažo ře řandženosće, řo bychmy řiřcze řunřocž w nich řivi pobyli. řiczař macž je řara řrudna. řona řo řama njedřatomna řwari, řo je řak řrudna. řjeje řona, řdnyž je řwojeho muž a dźeczi řhubila, řohatu řemřku lubořcž řažo namakala? řjedriřez řana je k řnej do domu pschichł. řona řeřche řyřota a řeřche ř dalokeho pschewčelřtwu. řona ře řlónčne řwětko w domje řarowajeje wudowy. řona řeřche řižo 10 lět řtara, řako k „maczeri“ do domu pschindže, a macž řeřche řiřcze řmłoda řona; ale řako řeřche řana 10 lět pola řiczař maczerje był, řebi macž a dźeczo mřřleřchtej, řo řana móž teho řwěta řeju dźelicž njemóže.

A řoła něčto pschindže, řiž řhryřche řeju dźelicž. řlaj, to pschindže řermann řolan a řanu řa ruku pschimny a ř jenej ruku wón řřwine řurje řchěřoko wocziřni a ř drugej ruku řolzu ř durjemi wón czeřnjeřche; řiczař macž pak wo řřwje ředžeřche a řorzy řyly řlakajřche a řej řeřche, řaž by řo řej wutroba rořpukła w řoloczi dźelenja wot řwojeho dźeřcza. řa wěž řeřche řej řsch nahł pschichł. řo řrje řona řjedžeřche, řo řana pola řolanež wobřhadžeřche a řona řo nad řym wjeřeleřche, pschetož řa řwójba řeřche řobra a wóřbje řolanež řemma, řanina pschewčelřniža, řeřche řolza, kotrež řeřche řóđu řobry. řschew lětom řeřche řo řolanež řermanu ř Ameriki wřocził; řako řmłodořny džiřik řeřche řam wón pschew 6 lětami řchol. řon řeřche pschewřy a pajiřchu, řo je řo w řmeriřy řerje řadžeržal a něčto pjenjeř řobu pschijneřł. nětko řeřche řebi w řwojim domjazy řměře řhlamy řupil, kotrež wobředžen řeřche řankřot cziřil a někotry řeřche k temu řlowu řichajł; řiczař macž řeřche řermannu łohkořmyřleneho cźlowřka řjenowala. řermann pak řeřche řebi řanu řa řonu přořył a řana řeřche pajiřla, řo řeho lubuje a řo řhze řeho byčž.

Duž řeřche řo řtalo: řiczař macž řeřche řeho wotpokařala a řako řeřche řona řwěčzi řodowneho řchtořa řařwěčžala, řeřche wón pschichł a řeřche řanu pschewřwo maczeřnej woli wotwjedł.

řeta řu řo wot řamneho řodowneho řwjedženja minřle — dolhe lěta. řermann ředžeřche řa řlidoř pod řodownym řchtořom a řym řwojim řodownu řiřtoriř cziřajřche. ř tym řlyřchachu wřřche řeho řony dwe dźeřci — řólčč a řolčžta; wonaj řežejřchaj řaž řóže w řuniju, a macž pak řladajřche řuř njeměřna na řwojeho muž a, řo řeřche řa mřocžalka, řotraž na řejnym cžole řežeřche, řerje widžecž. řako řeřche řan řiřtoriř wo řamnej lubořci cziřal, řiž ř njebjeř na řemju dořaha a wot wěčřnosće řacž do wěčřnosće, řo řej řyly pschew řiza řonichu — řena řyly wjetřcha řacž řruha a řena řyly řo řole řybořeřche řacž řruha, pschetož řwěčzi wot řodowneho řchtořa řachu řwojim přuham do řlakazch woczow padacž. ř jako řeřche řebi tón muž ruzy řlyřnył a řwoje řamjen pajiřł, řeřche řeho řona řlakajo přořył, řo dyrbi řoła řobu k řiczař maczeri řicž, řotraž řeřche řłaba a řubjena a řu přořhčž, řo by řanu řa řwoje dźeczo pschijala. „řjeřřmój mój řu a řam řpyřaloj řo wujednacž?“ paji řon. „ř, řermann“, wotmłwi řona, „řdnyž řmój řo řpyřaloj, řmój mój pschewo wo našchim pajiře a uaschey njeminiře pajiřaloj, mój řhzeřej řej řečřečž wo našchey řiniře, řhzeřej wo řym pajiřacž, řak řmój řorđaj a řwojeje wole było“.

řon řeřche pōřtanył, řladajřche na řju ř řhryřnym wóćřkom a řjekny: „řhzeřej řam řicž a macž wo wodacze pajiřčž.“

řonaj řam dźeřchaj. ř cziřchey řřwiczřy řiczař macž ředžeřche. řłaba řona řeřche řrudna, řako pak řychu řo řurje wotwřile a řaniny řłob řej do wuřchow řlinčal a řona by pschewo řažo řu přřřtwu řlyřchala: „řodaj ři, řa řhzu řažo řwoje dźeczo byčž!“ řuž řo řej řwětkle řyly pschew řiza řonjachu — řo řechu řyly řadořcze. řam řu wjeřele řody řwječřili a řandželjo řu ř wokřom nuts řladali a woni řu widželi, řak řmłoda řona maczeřzy řizo řajřajřche a řandželjo řunjo a ř cziřcha do domu nuts řpewachu řary řodownny řhřerlyřch: „čzeřč řudž Bohu we wřřkocřci a mēř na řemi!“

řot teho czařa řeřche řiczař macž wschědnny řójč w domje. řona by pajiřla, řo dyrbi řam řuřto pschihřadčecž, dořelž řa řermannej někřte řle řłowa, řotrež je wo řim pajiřala, wot,

prošycz. Zafo pak sažo nasymste wětsiki psches kraje wujachu, běšche maczetka tak žłaba a braschna, so wjazny žama w žwojej jstwiczyz bydlicz njemóžesche, duž k žwojimaj dźěšczomaj czechnjescche a woni běchu w nutrnej lubosći jjednocieni.

A sažo pschindžechu hodny a Hermann sažo žwjate sczenje cžitascche. Maczetka na mjehkim stole ředžesche pod blyšczatym hodownym sctomom; wona běšche w pwyłednim cžařu drubdy do womorow padnyła a dženřa běšche hižo prajila, so je jej tak, kaž so jej tón luby sbóžnik hišcže rjanu hodownu řalu horřach wottamknuje, hdžež budže to halleluja řpěwacz je wšchěmi sbóžnymi. Zafo běšche řpěwanje k řónzei a dźeczi wokolo hodowneho sctoma řkalachu a řo na darach wjeřelachu, hólczk macž řa rufu pschimny a praji: „Macže, wowka řpi“. Haj wona řpasche, — wona řpasche to řpanje, na kotrež w tamnym řwěcže wotuczenje pschindže. Wona běšche řłowu nasad položila — a na jejnym wobliczu řtejesche napisane: ja ležu a řpju zyle řměrom. Hermann, jeho řona a dźěšči řtejachu wokolo wowžpneho řtola a ř jich řylřow řwěcžesche řo to jene řłowo: měr! S woknom pak řladachu jandželjo a sažo řlincžesche ř jich rta tón řtary řhěrluřch: měr na řemi!

Puczowanie po Božim piřmje

abo

řajle myřle nashadžach, Bože řłowo cžitajo.

Řodawa řwěrnny cžitai „Řomhaj Bóh-a“.

(Řotracžowanie.)

1. knihi Řóřřařowe, 1. řtaw.

Bóh rořdžěli wody, kotrež řu pod twjerdořczu, wot wodow, kotrež řu nad twjerdořczu. — Tam řo wody řhromadža potom psches řkutt pschichodneho, řšecžeho dnja do wobrubjennyh řłubinow, tele pak řlětuja ř dźěla dženřa hišcže w mřócželach nad nami a njepadnu ani k řemi, ale twjerdořcz je nořny. Tole njeje ani řnadniřchi dživ Božese wšchedomozny, hacž tón, hdžž wody w cžerwjennym morju řteja jako murje.

Řak řu řo wody na řemi do wobrubjennyh řłubinow řhromadžowale, a řak je řo řucha řemja ř wodow wuřbchowala, hacž řak, so řu něřotre řtrony na řemi řo řapadowale abo řo řłubinowale, hdžež je potom woda řběžala, abo řak, so je řo řucha řemja ř wodow wunurila, wo tym nam řwjate piřmo njepowjeda, dokelž nam wo řtawanju řamym njepowjeda. Řóžno je, so je řo tute dźělenje řak řerje psches řapadowanje (řłubinowanje), řak řež psches wunurjenje řtawalo, a ře řuchej řemju wuřtupichu wě řo řež hory jako wjeřřchi řucheje řemje.

Něřko, na řšeczi džen, běšche dźělenje wody, na druhim dnju hižo řapoczane, dořonjane, a řemja běšche hotowa po řwojimaj dźěłomaj: morjo (ocean) a řucha řemja (kontinent); teho dla řhonimny něřko řakle (10. řšćucžka): „A Bóh widžesche, so běšche dobre.“ Tele řłowa řu řygl dořpolnjenja a dořpolnořcže, kotryž Bóh řwojemu řkuttej pschitłóczi. S tym je řež wobřyglowane, so ma řwět psched Bóhom a psches Bóha jenož wobřacž.

Řež drugi řkutt řšecžeho dnja (11. 12.) běšche dořny. — Njeje řež tole dživ? Dy wosmjesh horřtku řymjeřřkřow a wuřnyřsch je porunjo řebje na jenu a tu řamu řolu, hdžež ma řóžde tuřamu řyřobu, tuřamu mjeřu a řeřame wothładanje: a tola řo njefaměnja, ale řóžde wurořcže po řwojej družinje, jene běle, druge řolte, řšecže cžerwjene atd.; řłody řu řłódke abo řiřale atd.

13.—18. řšćucžka. Čłowjeř je řřona a řwětka Božeho řtwarjenja, a řemja, jeho řyřlo, — niž drje po řwojim astronomiřkim řtejniřcžu —, ale po řwojej wařnořci řředžičcžo wšcheho řwěta. Šso wě, to řamóže jenož tón wěřicž, kotryž wěři, so je řo řyn Bóži řam na řemi čłowjeř narodžil: řak je řež řnadne, to wěřicž, so je wšchě njebjeřte wóřřto powołane, řemi řłuzicž. Řrajřajo a ř lořtej rufu wuřnywuje Bóh wšchedomóžny milijony řwětow bjeř drugeho řamnyřla, řřiba teho, so bychu řemju psches řunowahu wřchelariřch mozow, řak nashatnyh, w jeje pořtajennym pucžu řdžeržale, so bychu řwězy byle na twjerdořczi njebjeřow, ... so bychu řwěcžile na řemju, psches řwoju řařnořcž čłowřku wutrobu wosřchewjale, a ju pořbchowale k njebju a ju řahoriře k modlenju a k řhwalenju řtwaricžela.

Řemja je řwětowy Bethlehem. Řaž ř Bethlehemem nash řnjes a řbóžnik wuřdže, a řak je Bethlehem wuřhód, řředžičcžo a řónž wšchěh čłowjeřřich řtawimow, tute male a řhude měřacžko Bethlehem, řak je nashča mala, w řwětownyh řalinach řědma řpó-

řnajomna řemja powołana, so by je řwojim wřiwom řtawimny wřchěh řwětow wodžila. S druhimi řłowami: řtawimny čłowjeřřta, mēnjenje bóřřřich myřřlow řbóžnořcže a čłowřřta řwoboda — to řu řtawimny wřcheho řwěta. A budže-li rořwivanje a wuwivanje čłowjeřřta dořonjane, hdžž budže Bóh řhromadžowacz řyly psches řařnjeneho čłowjeřřta a wřchěh wuřwolennyh, dha budža wřchě hwěřdy prajicž mōž: my řmy nashče powołanje dořonjale. A něřko budža jako pschetworjene a ř nowa narodžene nowe a řprawne čłowjeřřtwo pschewodžowacz na pucžu řławy nashcheho Bóha.

III. 26.—31. řšćucžka. Bóh řtwaril čłowjeřa řebi k podobnořczi, muřřřeho a řónřtu, a nashaji řak řwojemu řkuttej řšesčřich dnjom řřonu.

Řřenje dny běšche Bóh jonož řakal, řakajo běšche do řwěta řěčřal. Dženřa pak, na řšesřty džen řkladuje wón řadu je řłowom, psches kotrež je wón wřchitke wězy řtwaril, a ř duchom, kotryž řiwjenřte mozny wuřdželuje a řiwjenje wubudžuje; potom řakle džesche Bóh: Štwarimny čłowjeřa! To řta řo pjařk. A řařo pjařk, cžičhi pjařk, řhřchche Bóh pschichodnje hišcže wjele wjeřřchu řadu je řkuttom dořonjecž; teho dla, hacž řunjež by řo teho pořdžičcho řacž mōhl, řčtož wón wuřonjecž řhřřchche (1. Řóřř. 6, 6. atd.), wón to tola dořonja.

Bóh řtwaril řebi čłowjeřa k podobnořczi. Čłowřřti rořum pschewčche njewomajane řpōřnawanje Bóha a bóřřřich řkuttow (1. Řóřř. 2, 19. 23 atd.), čłowřřku wutrobu njewinowatořcž a řwjatořcž wřcheho, řčtož řo ř njeje wunurjesche a w nej řhibasche (1. Řóřř. 2, 25), čłowřřku wolu dořpolna řwobodnořcž, po kotrež mōžesche wřcho dobre cžiničž a řo wřcheho řřeho wostajicž (1. Řóřř. 3, 2 atd.); po cžěłnej a řemřřkej řtrony čłowřřřeho byčža pak běšche čłowjeř bjeře wřchewe řědnosčže a bjeře wřcheho nashilenja k řhorosčži, běšche powołany, so by dořpolnje řnjeřil nade wřchěmi řtwarjenjemi (1. Řóřř. 1, 28) a řo by něřdy dořřhol a řařřhol do řařnjřřcheho řaja na pucžu pschekrařnjenna (1. Řóřř. 2, 9. 16).

A podobnořczi na Bóha, so by řo to hišcže řas a cžim wótřřřcho prajilo, řtwaril Bóh čłowjeřa. To řpomjatiř řebi řerje, čłowjeřcže! ty řy tón, kotremuž ma řo wřcho to powjedacz, a wopomni něřko, psches cžož řy padnył, ale wobrocž řo řež we wěřje k řemu, řiž řebje wonowi. (Řol. 3, 10).

W řřenich dnjach widomneho řwěta njefnjēřesche niřdže mordo- wanje a řeřanje, niřdže njeby nadeřřol řwěřinu, řa řwřju řacžnu a druhu řwěřinu rořtorřazu; wřcho řiwjesche řo wot rořřlinow, to běšche jeničřka řyřoba řa čłowjeřa a řwěřinu (Řeř. 11, 6 atd.). Řakle pořdžičcho, hdžž bē ř řřechom řež řmjercž do řwěta řacžahnyła, je řo to pscheměnilo: a po řijenny je Bóh je řłowom čłowjeřřam dowolił, so řmēdža mjařo jěřčž (1. Řóřř. 9, 3).

Wucženi řu řpyřali, tole pschewwēdczenje wěřjazyh wo řřenich cžakach Božese řtwarřby jako řłud dořpořacž; praja, so řo na řošcžach prařtareje řwěřiny řařne řnamjenja řhorosčřow nadeřřdu, a řo řež druge řnamjenja na to pořařuja, so řu hižo na prařtarej řemi řwěřjata druge řive řwěřjata řpōřerale. Tola řak je řo čłowřřte cžěło po řřadamowym řhřěřchenju zyle pscheměnilo po řwojich materialnyh pořłožřach, řak je řo bjeř dwēla řež podobne pscheměnenje a pschetworjenje mjeř řwěřinu řtalo; so pak je řamna řwěřina, kotrež řošcže řu řo řa nash cžak se řemje wuřřle, do řřadamownyh cžakow na řemi řiwa była, je hole mēnjenje wucžennyh, kotrež njemōža ani jako řrawe dořpořacž.

A řlej, to bē wřcho řara dobre. Hdžž je Bóh řwět řtwaril, běšche řemja jeho wotřřnjenny řónž, a na řemi čłowjeř, a w čłowjeřřtu řřraēl, a w řymle řudu řboža a řbóžnořcže wōřřada řboža a řbóžnořcže, a we wōřřadže řboža a řbóžnořcže dořonjenje wřcheho řtwarjeneho. Štwarjenje řwěta njēřteji řak řwonka, ale řnutřřta řamneho řōla řtawimow řboža a řbóžnořcže, kotrež ř wēcžnořcže wuřdže a do wēcžnořcže řařo řařdže. Teho dla řteji řež řtawimna wo řtwarjenju řwěta na řpocžatku řamnyh řnihow, kotrež řu řaložk a pořłožk nashchewe řbóžnořcže.

(Řotracžowanie.)

Wřchelate ř blisřta a ř dalōřa.

— Wřy mōžemy nashim řubym cžitariřm pschi řařtupje do noweho řēta řřewicž, so budžemy řim w nashim „Řomhaj Bóh“ řařo po řamnyřle nashcheho cžakopiřa dobre a natwarjaze cžitanje pořřicžecž a duž prořymny hišcže řunřřecž, so bychu nam nashči pschecželjo nownyh cžitariřow pschidobnyli. Wřy nimamy a njechamy řaneho wuřřřka mēcz wot nashcheho njebželřřeho řopjena, jenož w lubosčzi k nashchemu řerřřřřemu řudej řón wudawamy, so by

w naschich herbstich domach dobre natwarjaze njedželife čitanje bylo, kotrež nasch lud pomha w starym, pobožnym smyšljenju a pschi dobrnych waschnjach šđeržecz, so by sathowany wostal psched šwětnym duschufakaznym čitanjom, kotrež so daloko a ščeroko w naschim čažbu rozšcherja. Sa nowe lěto šmy sa nasch čažopiš wošebje rjane powjedanczka t wocziščezej dostali, kotrež budža waš sajimowacz a kotrež šu napišane wot stareho, dobreho wótczinza. S wocziščežom tutych powjedanczkow nadžijomnje hižo w pschichodnym čizble sapoczujemy. Duž móžemy so nadžecz, so nasch lud tež s dżakownosću pschimošnje, šchož so jemu w lubošči pošiczuje.

— Šmy hody šwjeczili a so pod blyščežatym hodownym šatomom šwjeczili. Dary šmy wobradželi a dostawali a so dopomnili na tón wěčny hodowny dar, kiž bu nam wobradženy w šbóžniku, kotryž je so w Božej nozy do nascheho khudeho a hubjeneho šwěta narodzil. Šene hody hiščeze šwjeczimy. To šu hody sa pohanow — šwjedžen tšjoch kralow. Šwěda s Bethlehema šwěčešče do pohanšeho kraja; pschetož t roškwětlenju pohanow je wona šesthadžala a na njej šteji. A nascha pschišluschnošč je, so bychmy šwoju ruku t temu pošicželi, so by ta hwěda dale a dale won šwěčila do pohanšeho kraja a wobohim pohanam, kiž hiščeze w čěmnošči khodža, šwětko ewangeliya so pschinješlo. Na tule naschu pschišluschnošč dopomni naš hodowny šwjedžen pohanow, šwjedžen tšjoch kralow. Na nim chzemy šašo pohanam šwój hodowny dar wobradžicž pschi kollekcze, kotraž so sa mišionstwo mjes pohanami šhromadžuje. Wušy šwjeczelaže běšče bohate wobdželenje Šerbow na šhromadženju sa wbohe hlódbne džěči w Afrizy — t dobremu dopokajnu, so so lubošč t mišionstwu we wutrobach naschich Šerbow hori. Dopokajny to s nowa pschi kollekcze, kotraž so šobotu hromadži sa nasche mišionstwo mjes pohanami!

— Mijene lěto je tež w Šerbach, w naschich herbstich wošadach šwoje pscheměnenje pschinješlo. Na wotpocžink je šchol knjes farat Šyhora w Šmilnej. Wón je byl pošledni herbsti farat tuteje něhdy herbstije wošady. Šeho našlednik je Němž. — Do žiwjenja je šupila nowa Šhwacžanska wošada a sa jeje přenjeho fararja bu t. kaplan Šarjeńt pschi Michaškej wošadže pomjenowany. Na jeho město so knjes kandidat Dyšer wušwoli. Dotalna Šupjanska wošada je so hač na dalšče s Šhwacžanskej wošadu šjednocžila. Še škulšeho žiwjenja je našpomnicž, so je so žyrkwinsko-škulšte město w Budyšchinku s nowa wobšadžilo s knjesom Šětrikom, kiž běšče hač dotal s wučerjom w Bórtu. Šnjes wučer Domaschta je so se Štróže do Šuha pschekhdil. Še šrudobu šmy šašo našhonicž dyrbjeli, so je šašo wjazy herbstich wučerjom do Němžow ššlo. Šnowe škulšte twary so we wšchelašich wošadach pschihotuja — tak w Budestezach, w Minakale, w Maleschczach atd. — Hač so wšchite twary w tym lěče wuwjedu, hiščeze wěste njeje, pschetož dyrbimy so pschezo šašo prašhecž: šcho pomhaja herbsti šchule, hdyž herbstich wučerjom nimamy? Šjane žyrkwinske šwjedženje šmy šašo šwjeczili: šwjedžen šwontowneho mišionstwa w Butezach a Gustav-Abolšski šwjedžen w Kafczach. Šerbska študowaza mlodošč móžesche na 25 lětno škutkowanje šwojich šhadžowantow wróčžo hladacz a je dwoji šwjedžen — šwjedžen šhadžowanki šameje — a šwjedžen štarých knjesow, přjedawšich wopytowarjom šhadžowantow s konzertom w Budyšchinje — wuhotowala. Sa nasch Macžicžny dom šu so šašo rjane dary našberale a běšče nam w šandženym lěče wot wušchnošče dowolene, we wulkim róžku šjawnje dary hromadžicž.

— Wobnowjena šchizna žyrkej w Draždžanach, w kotrež chzemy — da-li Bóh — šašo nasche herbsti Bože šlužby džeržecz, so nadžijomnje šapocžatk junija t. l. s nowa pošwjeczi. Wny wutrobnje pscheyemy, so by so tale nadžija dopjelnila, so bychu so džěla tak špěchowale, so by šchiznej wošadže móžno bylo, šašo do šwojeho lubowaneho doma šaczahnyč. Žyrkej dostanje rjanu pychu, wot kotrychž jenož ščěhowane wušběhnjemy: We 8 pišanych wofnach pschi žyrkwinej lóžki šmēja 8 šbóžnych šhwalenja sa wobraš, we wofnomaj pschi woltaršiččju budže narod a t njej špicze teho Šnjesa. Sa wupyščenje woltarja je měščžanska wušchnošč 20,000 hr. pschiswolila. Woltarne blido budže s běleho marmora. Wón budže wulkotnje rjane a drohotne wobraš je šwjateje historije pokazowacz. — Bóh chzyl dacž, so by nowotwar psched tajkim wohnjomym njesbožom sathowany byl, kaž je Bohu žel šchizna žyrkej hižo wjazy króč pschětracz dyrbjala.

— Čzeladne hermanški, kotrež mějachu so hač dotal pošledni džet lěta w Draždžanach, šu šwój kónž dozpile. W přjedawšich čašach by tam wjele čzeledže tež s naschich Šerbow pschikhadžolo, so by so sa Draždžanami pschistajilo. Psched něhdyže 30 lětami so tam na 600 wotrocžkow a džomkow a něhdyže 100 ratarjom šendže, kiž čzeledž phtachu. Lěto wot lěta bě wopyt hubješči a lětku tam škoro ničto wjazy njeběšče. Naschi mlóžki wjazy šlužicž njechadža; to je wulka nuša sa naschich ratarjom, kiž ludži trjebaja.

Na tšjoch kralow.

Do kraja čěmno šwěči so
Nětk hwěda rjana, jašna,
Tam, hdyž je tošite pohanstwo,
Tam prubi šezele krašna.
Čzi mudri s ranja pschišdžechu
Toh' Šnjesa narod šhwalicž,
Šim pucze dolhe njeběchu,
Toh' Škala pschišdu čzeščicž.

Tu hwědu widža s wješelom,
Nětk sa njej šhwalnje džēja,
A w Betlehemje s šhwalenjom
Psched šbóžnikom nětk šteja,
Nětk psched njoh' padnu, s modlenjom
Šim wutrobny so horja
A škoto, maru s woruchom
Tom kralej t čzešču darja.

Tež nasche dary wot naš wšmi,
Njech wutrobny čzi šlužja.
Wny ležimy we modlitwi,
Čzi šlužcha s čžetom dušcha;
O, šwěč nam s bliska, s daloka,
Naš čžeri t tebi žadosč,
Ty krašna hwěda kralowšta,
Dha mamny šbóžnu radosč.

E. Šelaš.

Něšto t rošpomianju.

Ambrosius praji: Šhryštufowa šhudoba je moje herbstwo.

Dobrowólne šmilne dary sa wbohe hlódbne džěči w Afrizy w Šerbach nawdate:

Dotal nahromadžene: 2676 hr. 42 np.

Š Budescžanskeje wošady:				
Wud. Š.		2	=	—
Š.		1	=	—
Š.		1	=	—
Š.		1	=	—
Š. dale		2	=	—
Š.		1	=	50
Š.		1	=	60
Š.		1	=	—
Š Butečžanskeje wošady:				
(4. šberka.)				
Š Wajiz: D.		5	=	—
Š Pomorz: Š.		1	=	50
Š Butež: Šl.		3	=	—
Š Šufka: Šr.		1	=	—
Š Wuježka: Š.		3	=	—
Š Šhwacžanskeje wošady:				
Š Domaschta s Noweho Bronja		1	=	—
Š Š. Š.		—	=	50
Š Na hodownym wobradženju we Šulkej Dubrawje psches t. Šentku		11	=	10
Š Budyšchintškeje wošady:				
Š Š. Š. s Budyšchinka		4	=	—

Hromadže: 2717 hr. 62 np.

W mjenje wbohich hlódbnych džěči praji džal

Šólč, redaktor.